

4665 ^{28/2} 28: I. Beh. af F. t. L. om Folkeafstemm. ang. Ophæv. af den tvungne Værnepligt. 4666

[Axel Dam.]

kommer til at finde Sted ude blandt Vælgerne, vil interessere Vælgerne her i Landet; og der vil ogsaa være Interesse til Stede hos store Kredse i det øvrige Europa, hvor der netop med Hensyn til dette Spørgsmaal er en kraftig Bevægelse, som Mænd og Kvinder med de mest fremtrædende Navne rundt omkring i Landene har sat sig i Spidsen for ved de Opraab, som de — vel mest ledet af Fredsvillie — har udsendt over Verden. Og det kan ikke nægtes, at skal der gøres noget for at fremme den Fredsvillie mellem Folkene, som vi alle saa stærkt ønsker fremmet, saa maa man først og fremmest undlade at tvinge nogen til mod sin egen Villie og i Strid med hans Selvbestemmelsesret at gaa i Krig.

Forsvarsministeren (Brorsen): Ordføreren for Forslagsstillerne udtalte jo, at vi tidligere ved flere Lejligheder har beskæftiget os med dette Spørgsmaal; og deri har han Ret. Hver Gang vi overhovedet har drøftet et Lovforslag om en Forsvarsordning, har det foreliggende Spørgsmaal naturligvis været draget ind i Debatten. Og jeg gør opmærksom paa, at man ikke mindst i de to Militærkommissioner, som vi har haft i dette Aarhundrede, Militærkommissionen af 1902 og den af 1919, ret indgaaende har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Mandskabets Tilvejebringelse.

Og naar man gennemlæser de Forhandlinger, der er ført i den sidste Militærkommission, ser man jo, at i Virkeligheden tre af de fire Partier, der var repræsenteret i Kommissionen, holder paa den almindelige Værnepligt. Ganske vist — det maa jeg øjeblikkelig tilføje — det ene af de 3 Partier, nemlig Socialdemokratiet, taler i denne Kommissionsbetænkning om Afrustning. Socialdemokratiet vil, at vi overhovedet ikke skal have noget Forsvar her i Landet. Men for saa vidt som vi skal have et lignende Forsvar som det, vi har i Øjeblikket, med saadanne Rammer som dem, vi har efter Ordningen af 1922, eller med saadanne Rammer som dem, vi vil faa, hvis det Forsvarslovforslag, jeg har haft den Ære at forelægge for det høje Ting i denne Rigsdagssamling, skulde blive vedtaget, for saa vidt vi skal have en saadan Forsvars-

ordning her i Landet, holder ogsaa Socialdemokratiet paa almindelig Værnepligt.

Jeg mener, at det er af Betydning at faa dette fastslaaet, at 3 Partier, det konservative Folkeparti, Venstre og det socialdemokratiske Parti er Tilhængere af den almindelige Værnepligt. Jeg skal ikke foretage lange Oplæsninger her; men jeg mener, at det netop med Hensyn til Socialdemokratiets Stilling kan have sin Betydning at blive bekendt med en Udtalelse, som blev fremsat i et Møde, der blev afholdt af denne Kommission fra 1919, som jeg omtalte.

Det var Socialdemokratiets Næstformand Sigvald Olsen, der med klare Ord slog fast, at man fra dette Partis Side i Virkeligheden maatte holde paa den almindelige Værnepligt. Jeg vil med den højtærede Formands Tilladelse citere, hvad han derom sagde:

„Jeg takker for den Tilslutning, man fra forskellige Sider har givet mine Udtalelser om, at hvis man ikke kunde naa til det, som Socialdemokratiet ønsker, nemlig Afrustning, saa var det for mig det mest tiltalende at bibeholde den almindelige Værnepligt, saaledes at det Mandskab, der var Brug for, skulde udtages ved Lodtrækning. Denne Udtalelse staar jeg stadig fast paa, fordi jeg er en absolut Modstander af en hvervet Hær. Jeg har ved en Lejlighed fundet Anledning til at berøre dette Spørgsmaal indenfor mit Parti; og der var ikke en eneste, som ønskede en hvervet Hær her i Landet.“ Der er for Resten flere Udtalelser af det samme ærede Medlem; men jeg tror, at det vil være tilstrækkeligt at citere denne enkelte Udtalelse; thi jeg synes, at den klart tilkendegiver, hvorledes Socialdemokratiets Stilling er med Hensyn til hele dette Spørgsmaal.

Med Hensyn til Venstres Stilling har vi naturligvis den samme Opfattelse nu som tidligere, naar dette Spørgsmaal har været bragt paa Bane her i den høje Rigsdag. Jeg mener, at med den Forsvarsordning, vi har, og som vi maa beholde i de nærmest kommende Tider, maa man bevare den almindelige Værnepligt; og jeg synes, at i det Øjeblik, man er klar over, at man skal have et vist Forsvar — der er jo delte Meninger om, hvorledes det skal